

1.piemērs. Nodokļa maksātajam ir nesadalītā peļņa uz 2017.gada 31.decembrī 10 000 EUR, ko tas daļēji sadala dividendēs (6000 EUR) 2018.gada maijā. To norāda 1.1.rindas tabulā (ieraksts tabulas 1.rindā), aizpildot 2018.gadā pirmo deklarāciju (līdz 2018.gada 20.jūlijam).

2018.gada laikā nodokļa maksātājs ir aizdevis naudas līdzekļus saistītam uzņēmumam uz diviem gadiem (tabulas 7.aile; 500 EUR) un tam joprojām ir nesadalītā peļņa (kas radusies līdz 2017.gada 31.decembrim), šādu aizdevumu neiekļauj nodokļa bāzē un neapliek ar nodokli, bet par attiecīgo aizdevuma summu samazina nodokļa maksātāja pārpalikušo nesadalīto peļņu (likuma pārejas noteikumu 34.punkts). Tabulas 8.ailē norāda atlikušo nesadalītās peļņas daļu.

Nodokļa maksātajam dividendes no nesadalītās peļņas, kura fiksēta uz 2017.gada 31.decembri, neveido ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamo objektu, bet to tikai norāda 1.1.rindas tabulā.

Nr. p.k.	Nesadalītā peļņa uz 31.12.2017.*	Finanšu grāmatvedībā aprēķinātie zaudējumi, kas samazina nesadalīto peļņu **	Citas korigējošas summas (norāda summu ar "+" vai "-" zīmi)	Peļņas daļa, kuru sadala dividendēs taksācijas periodā	Debitoru parādi, kuri samazinājuši ar nodokli apliekamo bāzi ***	Aizdevums, kuram piemērots pārejas noteikumu 34.punkts	Peļņas daļa, kuru sadalīs turpmākajos periodos [(2-3-/+4-5-6-7) ≥0]
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	10 000	X	X	6 000	X	X	4 000
2.	4 000	100	X	3000	X	500	400

2.piemērs. Kapitālsabiedrībai ir palikuši nesegti iepriekšējo gadu zaudējumi, kuri aprēķināti 2015., 2016. un 2017.gada uzņēmumu ienākuma nodokļa deklarācijās. Kapitālsabiedrība šos zaudējumus sedz no nodokļa, kas aprēķināts par dividendēm, (ņemot vērā ierobežojumu 50 procentu apmērā no šī nodokļa) 2019., 2020. un 2021.gadā. Tā kā 2020.gadā kapitālsabiedrība izmaksā dividendes divas reizes (piemēram, aprīlī un novembrī), tad veidojas nodoklis par dividendēm un to samazina par atbilstošo zaudējumu daļu (ņemot vērā ierobežojumu 50 procentu apmērā no nodokļa par dividendēm) (ieraksts tabulas 2. un 3.rindā).

Tātad zaudējumi tiek segti trīs gadu laikā, jo nodokļa maksātājam šo gadu laikā ir bijis pietiekami liels nodoklis par dividendēm (ņemot vērā ierobežojumu 50 procentu apmērā no šī nodokļa), pret kuru attiecināt zaudējumus.

Nr. p.k.	Zaudējumu summa, kuru var segt no nākamo piecu pārskata gadu nodokļa bāzes ¹	Pārskata gads, kurā pārnēs zaudējumus	Zaudējumu summa, kura samazina nodokļa bāzi pārskata gadā	Zaudējumu summa, kura attiecināma uz nākamajiem pārskata gadiem (2-4)
1	2	3	4	5
1.	1000	2019.	300	700
2.	700	2020.	500	200
3.	200	2020.	150	50
4.	50	2021.	50	0

Deklarācijas 1.3.rindu aizpilda nodokļa maksātājs, kuram līdz 2017.gada 31.decembrim ir bijuši izveidoti uzkrājumi (izņemot uzkrājumus nedrošiem debitoru parādiem). Šajā rindā norāda uzkrājumu samazinājuma summu, ja uzkrājumi izveidoti līdz 2017.gada 31.decembrim un samazināti ar 2018.gada 1.janvāri, bet nenorāda uzkrājumus nedrošiem debitoru parādiem (likuma pārejas noteikumu 17. un 19.punkts).

3.piemērs. Kapitālsabiedrībai ir uzkrājumi (100 EUR) uz 2017.gada 31.decembri un 2018.gadā šos uzkrājumus daļēji samazina. Kapitālsabiedrībai veidojas nodokļa bāze, kuru var samazināt par daļu no samazināto uzkrājumu summas, un tādēļ tā, aizpildot 2018.gada pirmo deklarāciju, aizpilda 1.3.rindas tabulu. Nākamajā taksācijas periodā kapitālsabiedrībai atkal ir nodokļa bāze, kuru var samazināt par daļu no samazināto uzkrājumu summas, to norādot 1.3.rindas tabulā:

Nr. p.k.	Bilancē uzrādītais uzkrājumu atlikums uz 31.12.2017. x 0,75 ¹	Uzkrājumu summa, par kuru samazina nodokļa bāzi taksācijas periodā ²	Uzkrājumu summa, kas attiecināma uz nākamajiem taksācijas periodiem (2-3) ≥ 0
1	2	3	4
1.	75 (100 x 0,75)	50	25
1.	25	19	6
	Kopā:	69	

¹ Norāda uzkrājumu summu, kas izveidota līdz 31.12.2017. un kas ir pareizināta ar koeficientu 0,75 (pārejas noteikumu 17.p.un 19.p.; attiecīgā uzkrājumu summa x 0.75). Nenorāda uzkrājumus nedrošiem debitoru parādiem. Nenorāda to uzkrājumu summu, kura norādāma deklarācijas 16.rindā (pārejas noteikumu 18.punktā minētos uzkrājumus). Turpmākajos taksācijas periodos iekļauj no iepriekšējās deklarācijas 1.3.rindas tabulas 4. ailes summu (atlikušo uzkrājumu summu, kas attiecināma uz nākamajiem taksācijas periodiem).

² Norāda tikai to uzkrājumu summu, kuri ir samazināti ar 01.01.2018. Summu nosaka deklarācijas 19.rindā (kā apliekamo bāzi samazinošo summu).

Ja taksācijas periodā neveidojas nodokļa bāze, kuru samazināt par attiecīgo uzkrājumu summu, tad uzkrājumu summa ir attiecināma uz nākamajiem taksācijas periodiem (bez ierobežojuma laikā), kuros veidosies nodokļa bāze.

4. piemērs.

Komerksabiedrība “M” 2018.gadā izsniedz aizdevumu savai meitas sabiedrībai uz 18 mēnešiem. Komerksabiedrībai “M” šis aizdevums nav jānorāda 2018.gada decembra deklarācijā, jo nodokļa bāzē neiekļauj aizdevumu, kuru dalībnieks (mātes sabiedrība) ir aizdevusi nodokļa maksātājam (savai meitas sabiedrībai), pamatojoties uz likuma 11.panta trešās daļas 1.punktu.

Komerksabiedrība “M” 2018.gadā izsniedz vēl vienu aizdevumu 1000 EUR saistītajam uzņēmumam (uz 2 gadiem), un šo aizdevumu norāda 2018.gada decembra deklarācijā un iekļauj nodokļa bāzē (deklarācijas 6.4.rindā norāda 1000 EUR), kā arī par to aprēķina un samaksā nodokļa summu 250 EUR.

5. piemērs.

Nodokļa maksātājs izvēlas 2018.gadam 9.0.1.rindā minēto atvieglojumu un to norāda, aizpildot nodokļa deklarāciju par 2018.gada pirmo pusgadu (ko iesniedz līdz 2018.gada 20.jūlijam).

Nodokļa maksātājs 2018.gada laikā ziedo Latvijā reģistrētai sabiedriskā labuma organizācijai 1000 EUR un tam nav jāaizpilda 9.1.rinda, 9.1. tabula, bet attiecīgā summa ir jānorāda 9.2.tabulā 9.2.1.rindā. Pieļaujamo ziedojuma apmēru aprēķina kā 5 procentus no 18 000 EUR, t.i., no iepriekšējā pārskata gada peļņas pēc nodokļiem. Tā kā šim maksātājam pieļaujamais ziedojuma apmērs ir 900 EUR (t.i., ziedojuma summa, kuru attiecina uz saimnieciskās darbības izdevumiem un kuru nav jāiekļauj nodokļa bāzē), bet maksātājs ir faktiski ziedojis 1000 EUR, tad pārsnieguma summa 100 EUR (1000-900) tam ir jāiekļauj nodokļa bāzē 6.1.rindā kā ar saimniecisko darbību nesaistīti izdevumi.

9.0. Nodokļa maksātāja izvēlētais atvieglojuma ziedotājiem veids pārskata gadā (nodokļa maksātājs izvēlas vienu no minētajiem trijiem veidiem):

9.0.1. Atvieglojums ziedojumam, kurš nepārsniedz 5% no iepriekšējā pārskata gada peļņas pēc nodokļiem

9.0.2. Atvieglojums ziedojumam, kurš nepārsniedz 2% no iepriekšējā pārskata gadā kopējā darba ņēmējiem aprēķinātās bruto darba samaksas, no kuras samaksāti valsts sociālās apdrošināšanas maksājumi

9.0.3. Atvieglojums ziedojumam 75 procentu apmērā no ziedotās summas, nepārsniedzot 20% no nodokļa par aprēķinātajām dividendēm (kas norādīts deklarācijas 4.rindā)

9.0.1	Jā	
9.0.2		Nē
9.0.3		Nē

9.2.tabula

Nr.p.k.	Rādītāji	Summa (euro)	Ziedojuma summa, kuru neiekļauj nodokļa bāzē	Ziedojuma summa, kuru iekļauj nodokļa bāzē – deklarācijas 6.1.rindā (aizpilda, ja faktiskais ziedojums ir bijis lielāks par šīs tabulas 4.ailēs summu)
1	2	3	4	5
9.2.1.	Iepriekšējā pārskata gada peļņa pēc nodokļiem	18 000 *	900 (5% no 3.ailēs), bet ne vairāk kā ziedojumu summa pārskata gadā	100 (1000 – 900)
9.2.2.	Iepriekšējā pārskata gadā kopējā darba ņēmējiem aprēķinātā bruto darba samaksa, no kuras samaksāti valsts sociālās apdrošināšanas maksājumi	*		

* Summa ielasās tabulā automātiski, bet nodokļa maksātājam ir tiesības aizpildīt vai labot manuāli.

6.piemērs.

Komerksabiedrība 2017.gadā bija iegādājusies reprezentatīvo automašīnu par 85 000 EUR. Finanšu grāmatvedībā šai automašīnai katru mēnesi nosaka nolietojumu (710 EUR), jo tas veido ar uzņēmumu ienākuma nodokli apliekamo objektu (likuma 8.panta otrās daļas 8.punkts).

Aprēķinot uzņēmumu ienākuma nodokli 2018.gadā, komerksabiedrība 2018.gada jūlija deklarācijā (t.i., deklarācijas par periodu no 2018.gada 1.janvāra līdz 30.jūnijam 6.1.rindā) nodokļa bāzē iekļauj 4260 EUR (6 mēneši x 710 ikmēneša aprēķinātā nolietojuma summa) un augusta, septembra, oktobra, novembra un decembra deklarācijā (deklarācijas 6.1.rindā) nodokļa bāzē iekļauj 710 EUR (ikmēneša aprēķinātā nolietojuma summa), kā arī visus šīs automašīnas ekspluatācijas izdevumus (t.sk., degvielas iegādes, remonta, apdrošināšanas, stāvvietas u.tml. izdevumus), kas radušies attiecīgajā mēnesī.

Gadījumā, ka komerksabiedrība 2019.gadā reprezentatīvo automašīnu pārvērtēs, tad attiecīgā mēneša deklarācijā nodokļa bāzē jāiekļauj pārvērtēšanas rezultātā radušos samazinājuma summu.

Gadījumā, ja komerksabiedrība 2019.gadā reprezentatīvo automašīnu izslēgs no grāmatvedības uzskaites (jo minētā automašīna ir cietusi ceļu satiksmes negadījumā, un to nav iespējams pārdot), tad attiecīgā mēneša deklarācijā nodokļa bāzē jāiekļauj automašīnas atlikusī vērtība.

Gadījumā, ja komerksabiedrība 2019.gadā reprezentatīvo automašīnu pārdos, tad automašīnas atlikušo vērtību norakstīs izdevumos un to neiekļaus nodokļa bāzē.

7.piemērs.

Komerksabiedrībai 2018.gadā ir reprezentācijas un personāla ilgtspējas pasākumu izdevumi, un tai jāņem vērā:

1) pieļaujama gada apmērs, kuru nepārsniedzot reprezentācijas un personāla ilgtspējas pasākumu izdevumi ir saimnieciskās darbības izdevumi, 2018.gadā ir 4200 EUR, t.i., 5% no iepriekšējā, 2017.pārskata gada kopējās darba ņēmējiem (t.i., kapitālsabiedrībai ir 3 darbinieki un 2 valdes locekļi) aprēķinātās bruto darba samaksas (likuma 8.panta pirmās daļas 7.punkts);

2) komerksabiedrība līdz 2018.gada 30.jūnijam (rīkojot Līgo svētku svinības u.c.) ir iztērējusi reprezentācijas un personāla ilgtspējas pasākumu izdevumiem 4250 EUR. Visi reprezentācijas un personāla ilgtspējas pasākumu izdevumi ir uzskaitīti atsevišķā izdevumu postenī, tā nodrošinot to, ka minētie izdevumi tiek uzskaitīti dalīti no citiem izdevumiem;

3) aizpildot deklarāciju par 2018.gada janvāri – jūniju, nodokļa bāzē ir jāiekļauj (deklarācijas 6.1.rindā) pārsnieguma summa pār pieļaujamo reprezentācijas un personāla ilgtspējas pasākumu izdevumu apmēru 50 EUR (4250 – 4200);

4) tā kā reprezentācijas un personāla ilgtspējas pasākumu izdevumu pieļaujama gada apmērs ir iztērēts 2018.gada pirmajā pusgadā, tad pārējos mēnešos veiktie izdevumi par reprezentācijas un personāla ilgtspējas pasākumiem ir uzskatāmi par nesaistītiem ar saimniecisko darbību. 2018.gada jūlijā komerksabiedrībai ir izdevumi reprezentācijai un personāla ilgtspējas pasākumiem 75 EUR, tādēļ deklarācijā par 2018.gada jūliju nodokļa bāzē iekļauj 75 (norāda deklarācijas 6.1.rindā).